

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету здоров'я та
фізичного виховання

[Signature] /Миронюк І.С./

« 30 » червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фізична терапія при травмах і захворюваннях
опорно-рухового апарату**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія
Статус дисципліни	обов'язкова

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «**Фізична терапія при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія** освітньої програми **Фізична терапія**.

Розробник: Гузак О.Ю., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач кафедри фізичної реабілітації

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *основ медицини*
Протокол № 12 від «30» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Філак Я.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 10 від « 30 » червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Філак Ф.Г.

© _____ вересень _____, 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 105	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 42 самостійної роботи студента – 63	1	1
	Лекції:	
	14	10
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	28	2
Форма підсумкового контролю: письмове тестування	Самостійна робота:	
	63	93

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фізична терапія при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату» є підготовка фахівців напряму підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, а сама здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії при травмах і захворюваннях ОРА. Здатність розуміти клінічний діагноз, перебіг захворювання та особливості застосування засобів, форм, рухових режимів лікувальної фізичної культури, фізіотерапії, (озокерито-, бальнеотерапії), механотерапії у осіб при захворюваннях і травмах ОРА. Навчити студентів диференційованого застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях і травмах ОРА на стаціонарному, санаторному і поліклінічному етапах відновного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності, передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності (ЗК-1);
- здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнтів, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення (ЗК-2);
- здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди (ЗК-5);
- здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта, цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, та фахівцями фізичної терапії (ЗК-10);
- здатність відповідати за результати професійної діяльності (ЗК-11);

Спеціальних (фахових):

- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (ФК-2);
- здатність розуміти складні патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії (ФК-3);
- здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії, ерготерапії (ФК-4);
- здатність розуміти клінічний діагноз, перебіг захворювання та провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця (ФК-5);
- здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати (ФК-6);
- здатність забезпечувати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (ФК-8);
- здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної терапії (ФК-9);
- здатність контролювати та проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати (ФК-10);
- здатність ефективно реалізовувати та прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми, які стосуються фізичної терапії (ФК-11);
- здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення з метою збільшення заняттєвої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації його в суспільство (ФК-12).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Фізична терапія при захворюваннях і травмах ОРА**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

НД 1.1.8 «Анатомія людини»;

НД 1.1.12 «Фізіологія людини»;

НД 1.1.12 «Загальна патологія»;

НД 1.2.10 «Фізична терапія та ерготерапія при порушеннях опорно-рухового апарату»;

НД 2.1.16 «Основи фізичної терапії»;

НД 2.1.19 «Технічні засоби у фізичній терапії»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміти трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	ПРН 2
Здатність розуміти етіологію, патогенез та самогенез при складній прогресуючій та мультисистемній патології у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії	ПРН 4
Демонструвати вміння визначати функціональний стан осіб різного віку при патологічних станах, а саме: збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, визначати особливості рухової активності пацієнта до травми чи захворювання.	ПРН 5
Вміти аналізувати інформацію від лікаря, з історії хвороби та від інших фізичних терапевтів, фахівців залучених до реабілітації, вміння складати різні види документів, у тому числі іноземною мовою	ПРН 6
Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/ клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями	ПРН 7
Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності, вміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою.	ПРН 8
Демонструвати вміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи тести, обладнання та інструменти	ПРН 9
Демонструвати вміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії	ПРН 10
Демонструвати вміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології, визначати пріоритетність застосування засобів фізичної терапії	ПРН 11
Демонструвати вміння розробляти технологію втручання, обирати та узгоджувати відповідні методи, засоби та форми фізичної терапії для	ПРН 12

досягнення встановлених цілей	
Застосовувати основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі.	ПРН 13
Визначати симптоми та синдроми поширених захворювань людини, адекватно вибирати методи й інструменти оцінки/діагностики, відповідно до наявних у пацієнта/клієнта порушень та індикаторних станів за міжнародною класифікацією функціонування.	ПРН 14
Застосовувати методи й інструменти оцінки/діагностики для вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію, демонструючи доказове прийняття рішень	ПРН 15
Демонструвати уміння здійснювати заходи фізичної реабілітації для корекції порушень структури/функцій організму, ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмеженнями участі в діяльності	ПРН 18
Демонструвати уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані	ПРН 19
Безпечно та ефективно використовувати пристрої, прилади та обладнання для проведення реабілітаційних заходів, пристрої та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта, технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.	ПРН 21
Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп	ПРН 23
Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів, регулювати частоту занять, тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів, при необхідності змінювати засоби, методи та форми фізичної терапії.	ПРН 24
Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта, уміння надавати психологічну допомогу, проводити психотерапевтичні заходи	ПРН 29

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання: Етіологію, патогенез, клінічний перебіг захворювання і травм опорно-рухового апарату. Особливості застосування засобів, форм і методів фізичної терапії залежно від загального стану хворого, характеру і локалізації травми, методу лікування і способу іммобілізації, змісту і обсягу хірургічного втручання, перебігу післяопераційного періоду, наявності супутніх захворювань, віку хворого, рухового режиму, періоду реабілітації. Набути професійних знань з фізичної терапії щодо роботи з пацієнтами та генерувати нові ідеї для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань у практичній діяльності	ПРН 2 ПРН 4 ПРН 5
Розуміння: Принципів і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії в лікарняному і післялікарняному періодах реабілітації при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату. Клінічну картину захворювання, характер і локалізації травми, методи лікування і способи іммобілізації, перебігу післяопераційного періоду, наявності супутніх захворювань, віку хворого. Засоби, форми фізичної терапії, які застосовуються при різних патологічних станах. Ознайомити з особливостями застосування фізіотерапії, озокерито-бальнеотерапії, в комплексному відновному лікуванні хворих при захворюваннях ОРА.	ПРН 6 ПРН 7 ПРН 14 ПРН 15
Застосувати: практичні вміння та навички для обстеження пацієнтів з захворюваннями і травмами ОРА. Вміти розробити та застосувати безпечну	ПРН 8 ПРН 9

<p>програму фізичної терапії та методики застосування засобів і форм відновного лікування хворих при захворюваннях і травмах ОРА з метою відновлення рухової функції пацієнтів та шукати шляхи постійного покращення якості надання послуг, використовуючи інноваційні технології. Уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до фізичного стану пацієнта, результатів обстеження та володіти технікою та параметрами проведення фізіотерапевтичних процедур у терапії. Надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах та демонструвати володіння навичками реанімаційних заходів.</p>	<p>ПРН 12 ПРН 13</p>
<p>Аналізувати: Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань ОРА. Аналізувати клінічний перебіг захворювання, динаміку проведення реабілітаційних заходів у осіб з захворюваннями і травмами ОРА. Проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнтів відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.</p>	<p>ПРН 2 ПРН 6 ПРН 12 ПРН 24</p>
<p>Здатність магістрантів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок, наукової інтерпретації результатів. Проводити клінічне та інструментальне дослідження пацієнтів при захворюваннях і травмах ОРА. Здатність розробити та проводити фізичну терапію осіб різного віку, при захворюваннях і травмах ОРА та при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.. Володіти технікою та параметрами проведення фізіотерапевтичних процедур у травматології і ортопедії. Розпізнати ознаки та надати долікарську медичну допомогу при нещасних випадках та невідкладних станах.</p>	<p>ПРН 4 ПРН 10 ПРН 15 ПРН 18 ПРН 29</p>
<p>Оцінювання готовності магістрантів до самостійного виконання професійних завдань в травматології. Алгоритм збирання анамнезу у пацієнтів при захворюваннях ОРА. Проведення реабілітаційних заходів, трактувати дані лабораторних та інструментальних методів обстеження травматологічних хворих. Оцінювати вибір необхідних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, тощо) індивідуальні програми фізичної терапії на всіх етапах реабілітації (стаціонарному, амбулаторно- поліклінічному, санаторно-курортному) при травмах і захворюваннях ОРА. Інтерпретувати стан систем організму після проведення курсу реабілітаційних заходів.</p>	<p>ПРН 8 ПРН 11 ПРН 19</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- розв'язування ситуативних задач;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях, презентації.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування.**

При дистанційному проведенні модульного контролю: **тестування, розв'язування ситуативних задач.**

Форма підсумкового семестрового контролю: **іспит.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Презентаційні матеріали	Письмове завдання	Модульна контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	10	10	50	100
10	10	10				

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T4	T5	T6	T7	10	50	100
10	10	10	10			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	14	30	14	30
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	-	10	-	10
Реферат	-	10	-	10
Есе (твір роздум)				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час лабораторних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на лабораторних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – **50** балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	1-5	10
Тестовий контроль знань на заняттях (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)		10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань, ситуативних задач та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за 50 бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі письмового тестування або усних відповідей на питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 10 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Позитивну оцінку отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка **«не задовільно» (35-59 балів, FX)** – виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку **«не задовільно» (35 балів, F)** – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Методи дослідження пацієнтів при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарата.

Тема 2. Фізична терапія при артрозах та остеопорозах.

Тема 3. Коксартроз. Фізична терапія при ендопротезуванні кульшового суглоба

Практичний курс

Тема 1. Анамнез та методи дослідження при запальних захворюваннях ОРА. Анамнез та методи дослідження при травматичних ураженнях ОРА. Дослідження функціонального стану суглобів та амплітуди рухів кінцівок.

Тема 2. Вимірювання сили м'язів. Особливості дослідження функції окремих суглобів за допомогою тестів.

Тема 3. Етіологія, патогенез, діагностика, артрозів. Клінічні форми артрозів. Коксартроз. Засоби фізичної терапії артрозів. Санаторно-курортна реабілітація артрозів.

Тема 4. Остеопороз. Причини, фактори ризику виникнення остеопорозу. Діагностика, клінічні прояви остеопорозу. Методи лікування та засоби фізичної терапії.

Тема 5. Коксартроз, причини, клінічний перебіг захворювання. Методи дослідження функціонального стану кульшового суглобу

Тема 6. Ендопротезування кульшового суглоба. Фізична терапія на ранньому післяопераційному періоді при протезуванні кульшового суглобу. Фізична терапія в пізньому відновлювальному післяопераційному періоді при протезуванні кульшового суглобу .

Модульний контроль № 1

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 4. Фізична терапія при механічних травмах опорно-рухового апарату.

Тема 5. Фізична терапія при переломах довгих трубчастих кісток кінцівок.

Тема 6. Фізична реабілітація при переломах і травмах кисті і стоп.

Тема 7. Фізична терапія при остеохондрозі хребта ускладненою килою.

Практичний курс

Тема 7. Механічні травми опорно-рухового апарату і їх види. Забиття, розтягнення. Причини, клінічний перебіг. Шляхи лікування. Засоби фізичної терапії.

Тема 8. Надриви і розриви зв'язок ОРА. Надрив і розрив зв'язок колінного суглоба. Надрив і розрив передньої хрестоподібної зв'язки. Надрив і розрив зв'язок ліктьового суглоба.

Надрив і розрив зв'язок плечового гомілково-стопного суглобів. Причини, клінічний перебіг. Шляхи відновного лікування.

Тема 9. Переломи трубчастих кісток верхньої кінцівки. Причини, клінічний перебіг захворювання. Фізична терапія після переломів плечової кістки і передпліччя.

Тема 10. Переломи трубчастих кісток нижньої кінцівки. Причини, клінічний перебіг захворювання. Фізична терапія при трубчастих переломах нижніх кінцівок.

Тема 11. Переломи зап'ястка, п'ясткових кісток. Засоби реабілітації. Переломи фалангів пальців. Методи реабілітації. Переломи гомілковостопного суглоба, фаланг пальців. Засоби фізичної терапії.

Тема 12. Остеохондроз хребта, етіологія і патогенез, клінічний перебіг захворювання. Етапи утворення кили хребта. Фізична терапія при остеохондрозі шийного і поперекового відділів хребта ускладненого міжхребцевою килою.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В GERONTOLOGII												
Тема 1. Методи дослідження пацієнтів при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарата.	11	2		4		5	11	1				10
Тема 2. Фізична терапія при артрозах та остеопорозах.	10	2		2		6	11	2				9
Тема 3. Остеопороз. Причини, фактори ризику виникнення остеопорозу.	10			2		8	10					10

Діагностика, клінічні прояви остеопорозу. Методи лікування та засоби фізичної терапії.												
Тема 4. Коксартроз. Фізична терапія при ендопротезуванні кульшового суглоба.	11	2		2		7	11	2				9
Тема 5. Ендопротезування кульшового суглоба. Фізична терапія на ранньому післяопераційному періоді при протезуванні кульшового суглоба. Фізична терапія в пізньому відновлювальному післяопераційному періоді при протезуванні кульшового суглоба.	11			2		9	10					10
Модульна контрольна робота 1	2			2								
Разом за змістовим модулем 1	55	6		14		35	53	5				48
Змістовий модуль 2. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ ПРИ РІЗНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ.												
Тема 6. Фізична терапія при механічних травмах опорно-рухового апарату	8	2		2		4	9	1				8
Тема 7. Надриви і розриви зв'язок ОРА. Надрив і розрив зв'язок колінного суглоба. Надрив і розрив передньої хрестоподібної зв'язки. Надрив і розрив зв'язок ліктьового суглоба. Надрив і розрив зв'язок плечового гомілково-стопного суглобів. Причини, клінічний перебіг. Шляхи відновного лікування.	8			2		6	8					8
Тема 8. Фізична терапія при переломах довгих трубчастих кісток кінцівок. Переломи трубчастих кісток верхньої кінцівки. Причини, клінічний перебіг захворювання. Фізична терапія після переломів	8	2		2		4	10	2				8

плечової кістки і передпліччя.											
Тема 9. Переломи трубчастих кісток нижньої кінцівки. Причини, клінічний перебіг захворювання. Фізична терапія при трубчастих переломах нижніх кінцівок.	8			2		6	9			2	7
Тема 10. Переломи зап'ястка, п'ясткових кісток. Засоби реабілітації. Переломи фаланг пальців. Методи реабілітації. Переломи гомілковостопного суглоба, фаланг пальців. Засоби фізичної терапії.	8	2		2		4	8	1			7
Тема 11. Остеохондроз хребта, етіологія і патогенез, клінічний перебіг захворювання. Етапи утворення кили хребта. Фізична терапія при остеохондрозі шийного і поперекового відділів хребта ускладненого міжхребцевою килою.	8	2		2		4	7	1			7
Модульна контрольна робота 2	2			2							
Разом за змістовим модулем 2	50	8		14		28	52	5		2	45
Усього годин	105	14		28		63	105	10		2	93

6. 3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть Годин Денна	К-сть Годин Заочна
Модуль 1.			
1	Анамнез та методи дослідження при запальних захворюваннях ОРА. Анамнез та методи дослідження при травматичних ураженнях ОРА. Дослідження функціонального стану суглобів та амплітуди рухів кінцівок.	2	
2	Вимірювання сили м'язів. Особливості дослідження функції окремих суглобів за допомогою тестів.	2	
3	Етіологія, патогенез, діагностика, артрозів. Клінічні форми артрозів. Коксартроз. Засоби фізичної терапії артрозів. Санаторно-курортна реабілітація артрозів.	2	1
4	Остеопороз. Причини, фактори ризику виникнення остеопорозу. Діагностика, клінічні прояви остеопорозу. Методи лікування та засоби фізичної терапії.	2	1

5	Коксартроз, причини, клінічний перебіг захворювання. Методи дослідження функціонального стану кульшового суглобу	2	
6	Ендопротезування кульшового суглоба. Фізична терапія на ранньому післяопераційному періоді при протезуванні кульшового суглобу. Фізична терапія в пізньому відновлювальному післяопераційному періоді при протезуванні кульшового суглобу.	2	
	Модульна контрольна робота 1	2	
Змістовий модуль 2.			
1	Механічні травми опорно-рухового апарату і їх види. Забиття, розтягнення. Причини, клінічний перебіг. Шляхи лікування. Засоби фізичної терапії. Надрив і розрив зв'язок плечового гомілково-стопного суглобів. Причини, клінічний перебіг. Шляхи відновного лікування.	2	1
2	Надриви і розриви зв'язок ОРА. Надрив і розрив зв'язок колінного суглоба. Надрив і розрив передньої хрестоподібної зв'язки. Надрив і розрив зв'язок ліктьового суглоба.	2	
3	Переломи трубчастих кісток верхньої кінцівки. Причини, клінічний перебіг захворювання. Фізична терапія після переломів плечової кістки і передпліччя.	2	
4	Переломи трубчастих кісток нижньої кінцівки. Причини, клінічний перебіг захворювання. Фізична терапія при трубчастих переломах нижніх кінцівок.	2	1
5	Переломи зап'ястка, п'ясткових кісток. Засоби реабілітації. Переломи фалангів пальців. Методи реабілітації. Переломи гомілковостопного суглоба, фаланг пальців. Засоби фізичної терапії.	2	-
6	Остеохондроз хребта, етіологія і патогенез, клінічний перебіг захворювання. Етапи утворення кили хребта. Фізична терапія при остеохондрозі шийного і поперекового відділів хребта ускладненого міжхребцевою килою.	2	
	Модульна контрольна робота 2	2	
	Разом	28	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть Годин Денна	К-сть Годин Заочна
Змістовий модуль 1.			
1	Ревматоїдний артрит (РА). Причини клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації	6	9
2	Поняття про травму, травматичну хворобу. Патогенез, класифікація травми, клінічні аспекти травматичних пошкоджень, допомога при травмах на догоспітальному етапі.	7	9

3	Опіки, опікова хвороба, особливості клінічного перебігу. Фізична терапія при опіках різного ступеня.	6	9
4	Відмороження, сприяючі фактори, патогенез, особливості клінічного перебігу. Фізична реабілітація при відмороженнях.	7	9
5	Кінезіотерапія при різних видах порушення постави.	7	9
Змістовий модуль 2.			
1	Сколіоз, причини, класифікація, ступені, клінічний перебіг захворювання. Засоби фізичної терапії	6	9
2	Вивихи. Класифікація. Клінічні ознаки. Засоби фізичної терапії	6	9
3	Фізична реабілітація при переломах ключиці. Засоби фізичної терапії.	6	9
4	Фізична реабілітація при переломах лопатки. Засоби фізичної терапії.	7	9
5	Фізична терапія після ампутації нижніх кінцівок.	7	9
	Разом	63	93

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративний метод. Магістранти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи аспіранта. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці магістрантів.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дитяча травматологія: [практичний посібник] / [за заг. ред. проф. О.В. Дольницького, проф. Д.Ю. Кривчені, проф. М.Є. Поліщука]. – К.: Книга плюс, 2006. – 470 с.
2. Епифанов В.А. Реабілітація в травматології / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР -- Медиа», 2010. – 336 с.
3. Котельников Г.П. Травматология и ортопедия: [учебник] / Г.П. Котельников, С.П. Мирасов, В.Ф. Мирошниченко. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 400 с.
4. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. – Киев: Олимпийская литература, 2007. – 279 с.
5. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: [підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації]. – К.: Здоров'я, 2005.-С. 252-259.
6. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. - Вінниця: Нова Книга, 2014. - 416 с.
7. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс]: навч.посібник для студю спец. 227 «Фізична терапія, ерготерапія» /О.О. Глигяна, Ю.В. Копочинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Сікорського, 2020. – 190 с.

Допоміжна література

1. Анкин Л.Н. Травматология / Л.Н. Анкин, Н.Л. Анкин. – М.: МЕДпресс – информ, 2005. – 496с.
2. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
3. Котельников Г.П. Закрытые травмы конечности / Г.П. Котельников, В.Ф. Мирошниченко. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 496 с.
4. Котешева И.А. Травмы: первая помощь и восстановительное лечение. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 352с.
5. Лечебная физическая культура в педиатрии / Л.М. Белозерова [и др.]. –Ростов н/Д.: Феникс, 2006. – 222 с.
6. Заморський Т.В. Відновлення після ендопротезування кульшового суглоба / Т.В. Заморський – К.: 2011.- 90 с.
7. Справочник по травматологии и ортопедии /Под ред.. А.А. Коржа, Е.П. Межениной. - К.: Здоров'я, 1980. – 216с.
8. Трубников В.Ф. Заболевания и повреждения опорно-двигательного аппарата. – К.: Здоров'я, 1984. – 328с.

10. Інформаційні ресурси

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фізична терапія при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату» (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Фізична реабілітація при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія». (Електронна версія на кафедрі фізичної

реабілітації ФЗЛ УжНУ).

3. <http://www.Iofbonehealth.org/>
4. http://jenessi.net/fizicheskaya_reabilitaciya/59-3.5.2-mekhanizmy-lechebnogo-dejstvija.html
5. http://cet.ustu.ru/sport/method/health_tex/dihanie/

Додаток 1

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)